

DZIEJE

PL ISSN 0419-8824

INDEKS 355682

NAJNOWSZE

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK
POŚWIĘCONY
HISTORII
XX WIEKU

WYDAWNICTWO

Kronika

Harmon B. Michalski

<http://rcin.org.pl>

3 – 1993

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik XXV
1993
3

WYDAWNICTWO
Kronika
Krzysztof B. Kucharski

WARSZAWA 1993

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bartnicki, Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński,
Marek K. Kamiński, Andrzej Kwilecki, Marian Leczyk, Stanisława
Lewandowska, Piotr Łossowski, Waldemar Michowicz, Jan Molenda,
Tomasz Schramm, Henryk Słabek, Witold Stankiewicz, Tomasz Szarota,
Wiesław Śladkowski, Michał Śliwa, Mieczysław Tanty, Wojciech
Wrzesiński, Jan Zamojski, Zygmunt Zieliński, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

SEKRETARZ REDAKCJI

Tadeusz Wolsza

Adres Redakcji

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31-02-61

Skład i druk

02-222 Warszawa
Al. Jerozolimskie 202 p. 201/3, tel./fax 23-82-97 i 23-70-81 w. 305

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

Eugeniusz Paruzel, <i>Wzór osobowy Polaka w ujęciu Narodowej Demokracji na początku XX wieku</i>	1
Ryszard Jadczyk, <i>Kazimierz Twardowski wobec problemu odzyskania niepodległości przez Polskę</i>	13
Hanna Marczevska-Zagdańska, <i>Wilson-Paderewski-Masaryk. Niepodległość i koncepcje organizacji Europy Środkowo-Wschodniej</i>	21
Agnieszka Cieślak, „ <i>Ukraiński Szczodrenni Wisti</i> ”	33
Dariusz Jarosz, <i>Pogłoski jako wyraz świadomości potocznej chłopów w Polsce w latach 1949–1956</i>	39
Henryk Słabek, <i>Powojenna infrastruktura bytowania i demograficzny potencjał Polaków (na tle porównawczym)</i>	57
Rafał Stobiecki, <i>Stalinowska wizja dziejów Polski—próba rekonstrukcji modelu</i>	73

MATERIAŁY

Maciej L. Jagóra, <i>Walki o Lwów w listopadzie i grudniu 1918 roku</i>	83
---	----

ARTYKUŁY RECENZyjNE I RECENZJE

Edward Buława, Krzysztof Nowak, Krzysztof Szelong <i>Zarys Dziejów Śląska Cieszyńskiego</i>	97
Henryk Bartoszewicz, <i>Głosy ze Wschodu. PRL — Obraz państwa podległego</i>	102
Elżbieta Znamierowska – Rakk, <i>Próba oceny stalinizmu w Bułgarii</i>	108
<i>Česlovos Laurinavičius, Lietuvos— Sovietu Rusijos taikos sutartitis. 1920 m. liepos 12 d. sutarties problema.</i> — Piotr Łossowski	113
Michał Śliwa, <i>Zygmunt Żuławski. Zarys biografii</i> , — Stanisław Ciesielski	116
Maria Smułowska–Dmochowska — <i>II Batalion Szturmowy „Odwet” Armii Krajowej. Wspomnienia żołnierzy</i> — Marek Ney–Krwawicz	118
Maria Pestkowska — <i>Uchodźcze pasje. Władysław Sikorski a polska społeczność emigracyjna na zachodzie</i> — Sławomir Kalbarczyk	120
Jerzy Eisler, Robert Kupiecki, Melania Sobańska–Bondaruk— <i>Świat i Polska 1939–1992</i> — Marek Kuberski	124
Jacek Ślusarczyk— <i>Stosunki polsko–radzieckie 1939–1945</i> — Jacek Tebinka	127
P.M.H. Bell — <i>John Bull and the Bear. British Public Opinion. Foreign Policy and the Soviet Union 1941–1945</i> — Jacek Tebinka	132
Robert Kupiecki — <i>Natchnienie milionów. Kult Józefa Stalina w Polsce 1944–1956</i> — Tomasz Moszczyński	136
Romuald Turkowski — <i>Polskie Stronnictwo Ludowe w obronie demokracji 1945– 1949</i> — Stanisław Stęпка	138
Jerzy Poksiński — „ <i>TUN</i> ” <i>Tatar–Utnik–Nowicki. Represje wobec oficerów Wojska Polskiego w latach 1949–1956</i> — Jerzy Eisler	142

OMÓWIENIA

ŻYCIE NAUKOWE

<i>Kobiety a polityka na ziemiach polskich w XIX i XX w. na tle porównawczym do 1939 r.</i> , Zofia Sokół	155
---	-----

***KRONIKA SPORTU, kolejny przebój
Wydawnictwa
KRONIKA Marian B. Michalik
już w księgarniach***

Po *Kronice XX wieku, Kronice Ziemi, Kronice Techniki, Kronice Kobiet* i *Kronice Opery* na rynek księgarski trafia dzieło, które zainteresuje nie tylko miłośników sportu.

KRONIKA SPORTU na 1056 barwnych stronach przedstawi zapis zmagania sportowych od ich początku aż do igrzysk olimpijskich w Albertville i Barcelonie w 1992 roku.

KRONIKA SPORTU to ponad 3000 fotografii, ok. 200 kalendarium i ponad 2000 artykułów o najważniejszych wydarzeniach w historii sportu.

KRONIKA SPORTU to także bogaty indeks osobowy i kilkaset tabel dokumentujących największe osiągnięcia sportowe: wykazy rekordów oraz mistrzów Świata, Europy i Polski.

***W KRONICE SPORTU — wszystko
o sporcie!***

Adres wydawnictwa: ul. Wiejska 12; 00-490 Warszawa;
tel. 628-53-30

Wydawnictwo prowadzi sprzedaż wysyłkową **KRONIK**
po cenach promocyjnych

Wydawnictwo Instytutu Historii PAN proponuje

1. *Wojna polsko-sowiecka 1920 roku. Przebieg i tło międzynarodowe*, pod red. A. Koryna, IH PAN, Warszawa 1991, cena 20 000 zł.
2. Marek K. Kamiński, *Polska i Czechosłowacja w polityce Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii 1945–1948*, IH PAN, Warszawa 1991, cena 20 000 zł.
3. Elżbieta Znamierowska-Rakk, *Sprawa Tracji Zachodniej w polityce bułgarskiej 1917–1947*, IH PAN, Warszawa 1991, cena 30 000 zł.
4. *Polska–Bułgaria przez wieki*, pod red. W. Balceraka, IH PAN, Warszawa 1991, cena 20 000 zł.
5. *Odrodzenie państwowości i przemiany struktur społecznych w Polsce i Czechosłowacji 1918–1945*. Materiały XXVII posiedzenia Komisji Historyków polskich, czeskich i słowackich, pod red. M. Boguckiej, IH PAN, Warszawa 1991, cena 20 000 zł.
6. Stanisław Bylina, *Człowiek i zaświaty. Wizje kar pośmiertnych w Polsce średniowiecznej*, IH PAN, Warszawa 1992, cena 30 000 zł.
7. Marek M. Drozdowski, *Spór o Eugeniusza Kwiatkowskiego w polskiej historiografii i publicystyce historyczno-ekonomicznej*, IH PAN, Warszawa 1992, cena 15 000 zł.
8. Jerzy Turonek, *Odrodzenie Białorusi. Rzecz o Waclawie Iwanowskim*, WOW „Gryf” i IH PAN, Warszawa 1992
9. Stanisław Salmonowicz, *Ludwik Muzyczka 1900–1977 — polityk i żołnierz. Przyczynek do dziejów Armii Krajowej*, WOW „Gryf” i IH PAN, Warszawa 1992, cena 20 000 zł.
10. Stanisława Lewandowska, *Prasa okupowanej Warszawy 1939–1945*, IH PAN, Warszawa 1992, cena 40 000 zł.
11. Jan E. Zamojski, *Francja na rozdrożu 1943–1944*, IH PAN, Warszawa 1992, cena 35 000 zł.
12. Walentyna Najdus, *Zygmunt Marek — prawnik i polityk 1872–1931*, IH PAN, Warszawa 1992, cena 25 000 zł.
13. Zbigniew Wawer, *Organizacje polskich wojsk lądowych w W. Brytanii 1940–1945*, Bellona i IH PAN, Warszawa 1992
14. Stanisława Lewandowska, *Prasa polskiej emigracji wojennej 1939–1945*, IH PAN
15. Halina Manikowska, *Nadzór i represja. Władza i społeczeństwo w późnośredniowiecznej Florencji*, IH PAN
16. Marek M. Drozdowski, *Warszawa w obronie Rzeczypospolitej — czerwiec–sierpień 1920 r.*, IH PAN i WOW „Gryf”
17. Andrzej Wierzbicki, *Spory o polską duszę. Z zagadnień charakterologii narodowej w historiografii polskiej XIX i XX w.*, IH PAN
18. Piotr Stawecki, *Generałowie II Rzeczypospolitej. Słownik biograficzny*, Bellona i IH PAN
19. Tadeusz Trajdos, *U zarania Karmelitów w Polsce*, IH PAN
20. *Rytuaty, symbole i konteksty fabularne władzy zwierzchniej — Polska i jej sąsiedzi X–XV w. Materiały sesji w III PAN 20–22 X 1992 r.*, pod red. Jacka Banaszkiewicza
21. *Image przemysłowcy polskiego XIX–XX wieku*, pod red. Ryszarda Kołodziejczyka, Wydawnictwo DiG i IH PAN

Rynek Starego Miasta 29/31, 00–272 Warszawa
Telefony: 31-36-42 sekretariat IH PAN, fax. 31-36-42
dr Andrzej Koryn, Kierownik Działu Wydawniczego IH PAN
tel. sł. 31-02-61 w. 57; tel. dom. 25-08-37

Warunki prenumeraty

Wpłaty na prenumeratę przyjmowane są na okresy kwartalne. Cena prenumeraty krajowej na IV kw. 1993 r. wynosi 30.000,- zł, a cena prenumeraty ze zleceniem dostawy zagranicę jest o 100% wyższa od krajowej.

Wpłaty na prenumeratę przyjmują:

na teren kraju - jednostki kolportażowe „RUCH” S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Dostawa egzemplarza następuje w uzgodniony sposób. Wpłaty od osób lub instytucji zamieszkałych lub mieszczących się w miejscowościach, w których nie ma jednostek kolportażowych „RUCH” należy wносить do „RUCH” S.A. Oddział Warszawa 00-958 Warszawa, ul. Towarowa 28, konto PBK XIII Oddział Warszawa 370044-1195-139-11.

„RUCH” S.A. zapewnia dostawę na wskazany adres pocztą zwykłą w ramach opłaconej prenumeraty.

na zagranicę - „RUCH” S.A. Oddział w Warszawie, 00-958 Warszawa, konto PBK XIII Oddział Warszawa 370044-1195-139-11. Dostawa odbywa się pocztą zwykłą w ramach opłaconej prenumeraty, z wyjątkiem zlecenia dostawy pocztą lotniczą, której koszt w pełni pokrywa zleceniodawca.

Terminy przyjmowania wpłat na prenumeratę:

krajową i zagraniczną - do 20 XI na I kw. roku następnego

do 20 II na II kw.

do 20 V na III kw.

do 20 VIII na IV kw.

Bieżące numery można również nabyć, a także zamówić (przesyłka za zaliczeniem pocztowym) we Wzorcowni Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN, Pałac Kultury i Nauki, 00-901 Warszawa oraz u wydawcy, wpłacając na konto

KRONIKA - M. B. MICHALIK, Savim Bank S.A.

01-745 Warszawa, ul. Jasnodworska 5, 459996-10011-2511

równowartość ceny 1 egzemplarza. Po dokonaniu wpłaty egzemplarze zostaną wysłane na wskazany przez zamawiającego adres.

Subscription orders for all the magazines published in Poland available through the local press distributors or directly through the Foreign Trade Enterprise

ARS POLONA

00-068 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7, Poland

Our bankers:

BANK HANDLOWY S.A. 201061-710-13100

Cena 30.000 zł.